

A Kúria a dr. Ujjady Zsolt ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Bándi Kund ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 36.M.3622/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.639.715/2011/9. számú közbenső ítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2014. február 19. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.639.715/2011/9. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt napon belül - 10.000 (tízezer) forint és 2.700 (kettőezer-hétszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében a munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 36.M.3622/2010/17. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes 2010. július 2-án kelt rendkívüli felmondással jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1997. március 18-ától állt az alperes alkalmazásában gépkocsivezető munkakörben. Feladatát képezte emellett a fuvarszervezés és kisebb gépjármű javítások elvégzése is. Teljes munkaidőben napi 8, heti 40 órában került alkalmazásra azzal, hogy „kötetlen munkaidős”, azt saját maga határozza meg.

Az alperesi ügyvezető 2010. június 21-én kelt levelében felróta a felperesnek, hogy 2010. május 31-én nem jelent meg a munkavégzés helyén. Június 14-én megbeszélték, hogy a külföldi úttal kapcsolatos elszámolást június 15-én végzik el, a folytatást június 17. napján rögzítették, azonban a felperes aznap nem jelent meg előzetes bejelentés nélkül. Felhívta a felperest, hogy a továbbiakban minden gazdasági tartozását, elszámolásait le kell bonyolítania június 30-án délután 14 óráig. Ezen túlmenően írásban intézkedési tervet kell előterjesztenie, amelyben vállalja, hogy a válság ellenére munkavállalással, ideiglenes buszbérlettel hozzá tud járulni a társaság fennmaradásához. Ennek nem teljesítése esetén a munkaszerződés felmondására kerül sor.

A felperes 2010. június 24-én kelt levelében válaszolt az ügyvezetőnek előadva, hogy 2010. május 31-én megjelent, és a buszon meghibásodott váltó problémáját beszélték meg. Június 15-én 16

órában állapodtak meg az elszámolás elvégzése céljából, a felperes ekkor megjelent, de az elszámolás nem valósult meg, az ügyvezető csak 19 óra 15 perckor tudta azt megkezdeni, ezért módosították a dátumot, de konkrét időpontban nem állapodtak meg. A felperes több alkalommal érdeklődött, de ezekre az ügyvezető nem reagált. A felperes hivatkozása szerint 2010. júniusban is tevékenyen végzett rábízott feladatokat.

Az alperesi ügyvezető 2010. június 29-én 9 óra 19 perckor levelet küldött a felperesnek, amelyben elrendelte, hogy aznap 9 órától a B.Ü. út alatt dolgozzon, és közvetlen irányítása és felügyelete mellett végezze a munkáját hétfőtől péntekig 9 órától 17 óráig. A felperes erre a levélre ugyanezen a napon 22 óra 30 perckor akként válaszolt, hogy késő délután ért haza B.-ről, A.SZ. buszszerező műhelyében volt, az alperes által neki írt e-mailre így csak most tud reagálni.

A felperes 2010. június 30-án és július 1-jén megjelent az alperes által megjelölt munkahelyen, majd július 2-ára szabadságot kért. Ezt az alperesi ügyvezető nem engedélyezte. A felperes a munkaidő végén, 17 óra 15 perc körüli időpontban a lépcsőn rosszul lépett, a jobb lábszára sérült, amelyet a P.S.K.B.K.-ban láttak el. A felperes másnap reggel 9 órakor telefonon jelezte az alperes ügyintézőjének, L.V.T.M.-nek, hogy a házi orvosához kell mennie, aki 2010. július 2-án keresőképtelen állományba vette. A felperes ezt követően 12 órakor levelet írt az alperesi ügyvezetőnek, amelyben tájékoztatta, hogy a házi orvos a mai naptól keresőképtelennek nyilvánította, és az írásbeli jelzésre azért került sor, mert az alperes a telefont többszöri hívás ellenére sem vette fel. Az ügyvezető erre 2010. július 2-án 15 óra 52 perckor akként válaszolt, hogy hazudozással nem foglalkozik, tudomása van róla és a gyöngyösi illetékességű állampolgárok bizonyítják, miszerint a felperes „feketén dolgozik”.

Az alperes 2010. július 2-án 10 óra 25 perckor rendkívüli felmondással szüntette meg a felperes munkaviszonyát, amely július 5-én került közlésre. A munkáltatói intézkedés indokolása szerint a felperes 2010. július 2-án ismételten nem jelent meg engedély nélkül a munkahelyén. 2010. júniusában nem sikerült munkára bírni, két napot bement a 2010. június 29-én kelt „munkafeladat” megjelölésű levél nyomán, majd július 2-ára szabadságot kért, amelyet a sok hiányzása és a szezon miatt az alperesi ügyvezető nem engedélyezett. Engedély nélkül, sőt a távolmaradás tiltása ellenére nem jelent meg a munkahelyén, semmi értesítést nem küldött, hogy miért maradt távol a munkától, így a munkaviszonyát rendkívüli felmondással, azonnali hatállyal megszünteti az alperes. Az intézkedésben a felperes tájékoztatást kapott arról is, hogy az áprilisi időszaktól melyek azok az összegek, amelyekkel nem számolt el, illetve megrendelőktől felvett és a pénztárba nem fizetett be. Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 96. §-ának (1) bekezdésében, valamint a 89. §-ának (2) bekezdésében foglaltakra, valamint a Legfelsőbb Bíróság Munkaügyi

Kollégiumának 95. számú állásfoglalásában rögzítettek. Kifejtette, hogy a munkaügyi jogvita során nemcsak a felmondás indokolásában kifejezetten közölt, hanem olyan további tények és körülmények bizonyításának is helye lehet, amelyek - az indokolás keretein belül maradván - azt kiegészítik és alátámasztják. A bizonyítás azonban nem lépheti túl a felmondásban közölt indokolás kereteit, mert az ellenkező álláspont lehetővé tenné, hogy a munkáltató a felmondásának jogszerűségét olyan új felmondási okra alapítsa, amelyet az írásbeli felmondásban törvényben megszabott módon nem közölt.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a rendkívüli felmondás egyedüli indokaként a 2010. július 2-án történt munkavállalói távolmaradás volt értékelhető. Ezzel kapcsolatosan az alperes maga is okirati bizonyítékokat szolgáltatott arról, hogy a munkavállaló az ügyintézőnek 9 órakor bejelentette, miszerint háziorvoshoz megy, majd ezt követően e-mailben jelezte keresőképtelenségét, amelyet az alperesi ügyvezető aznap meg is válaszolt. A felperes tehát eleget tett az együttműködési és tájékoztatási kötelezettségének.

Az alperes arra hivatkozott, hogy a rendkívüli felmondás azon fordulata, amely szerint 2010. júniusában nem sikerült munkára bírni a felperest, azt is tartalmazza, hogy nem teljesítette az elszámolási kötelezettségét, nem készített válságkezelési tervet, illetőleg nem kért be a váltó javítására vonatkozóan ajánlatokat. A bíróság álláspontja szerint ez azonban már egy újabb felmondási indokra való áttérés lenne, miután ezeket a konkrét kötelezettségszegéseket a rendkívüli felmondás nem tartalmazza, így az indok nem is világos.

A váltó javítására vonatkozó ajánlatkérés kapcsán nem állapítható meg a rendkívüli felmondás tizenöt napos határidejének megtartása. Nem valós az a körülmény sem, hogy a felperes az elszámolási okiratokat nem adta volna le. Az alperes nem is erre hivatkozott, hanem arra, hogy az nem a megfelelő formában, kimunkálással, bizonylati rend szerint történt meg, ezt azonban a rendkívüli felmondás egyáltalán nem tartalmazza. A felek egyezően adták elő, hogy a felperes június 29-ét megelőzően nem volt köteles a munkahelyen munkaidőben napi rendszerességgel megjelenni, a munkaideje kötetlen volt, így a távolmaradására a korábbi időszakban az alperes egyébként sem hivatkozhat.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 51.Mf.639.715/2011/9. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyta.

Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a rendkívüli felmondás egyedüli indokaként a felperes 2010. július 2-án történt meg nem jelenése volt értékelhető. Ezt támasztja alá, hogy a rendkívüli felmondás első részében a munkáltató kifejezetten azt rögzítette, hogy a felperes engedély nélkül nem jelent meg a munkahelyén és semmilyen értesítést nem küldött, hogy miért maradt távol a munkától, így a munkaviszonyát rendkívüli felmondással ezen a napon azonnali hatállyal felmondja. Ezt követően az iratban a munkáltató

már csak tájékoztatást adott a felperesnél lévő összegek nagyságáról és az elszámolás szükségességéről.

Az alperes a perben utóbb hivatkozott arra, hogy a rendkívüli felmondás azon fordulata, amely szerint 2010. júniusában nem sikerült munkára bírni a felperest, azt is jelenti, hogy nem teljesítette az elszámolási kötelezettségét, nem készített válságkezelési tervet, illetőleg nem kérte be a váltó javítására vonatkozó ajánlatokat. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban a „nem sikerült munkára bírni” nem tartalmazta az előzőekben megjelölt kötelezettségszegéseket.

A felperes távolmaradásával kapcsolatban a P.S.K.R.B.K.J.A. kiállította a 2010. július 1. napján 18 óra 54 perckor kelt ambuláns kezelőlapot, amely rögzíti a felperes sérülését, és a háziorvos ennek alapján vette a felperest betegállományba. Az alperesi ügyvezető egyértelműen nyilatkozott arról, hogy a felperes munkaviszonyát azon okból szüntette meg, mert 2010. július 2-án nem jelent meg munkavégzésre. A munkáltató nem tudta bizonyítani, hogy a munkavállaló 2010. júniusában nem végzett volna munkát, a becsatolt okiratok alapján a felperes pedig bizonyította, hogy nem volt engedély nélkül távol a munkahelyétől, így a rendkívüli felmondás indoka nem valós.

Az alperes a fellebbezésében hivatkozott arra, hogy a felperes kötetlen munkaidőben a saját vállalkozásában dolgozott, ezen indokot azonban nem jelölte meg a rendkívüli felmondásában, így az nem volt vizsgálható. Ugyancsak nem fogadta el a másodfokú bíróság azon alperesi hivatkozást, hogy a felperes balesetét az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség K.M.M.F.nem ismerte el munkabalesetnek, ezért nem is történt olyan. A felperes keresőképtelenségét orvosi igazolások, iratok támasztják alá. Az a körülmény, hogy a Munkavédelmi Felügyelőség nem ismerte el munkabalesetnek a felperes balesetét, nem jelenti azt, hogy nem került jogszerűen keresőképtelen állományba.

A másodfokú bíróság közbenső ítéletében utalt a Pp. 147. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra, és kifejtette, hogy az alperes a másodfokú eljárás során terjesztette elő viszontkeresetét, amelynek elbírálására a másodfokú bíróságnak nem volt hatásköre.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében annak megállapítását kérte, hogy a felperes sorozatosan tanúsított munkaköri kötelezettségszegése miatt a rendkívüli felmondás jogszerű volt, ezért a felperes keresete megalapozatlan.

Az eljáró bíróságok a felperest ítéletükkel a felmondás előtt hat hónap alatt elkövetett kötelezettségszegései alól „felmentették”, beleértve a felmondás előtti tizenöt napos időtartamot is. Így joggal gondolhatja, hogy rá a munkaköri leírás egyetlen pontja sem vonatkozik.

A felmondásban szereplő 1.507.798 forint összegű viszontkeresetre a bíróság kijelentette, hogy ez nem tartozik rá, „menjünk bíróságra”. Ennek ellentmond az, hogy az alperes az elsőfokú bíróságon is jelezte viszontkereseti igényét. A felülvizsgálati érvelés szerint

az eljáró bíróságok tévesen értelmezték a rendkívüli felmondás szövegét különösen arra tekintettel, hogy az abban szereplő „ismételten” kifejezést egyáltalán nem értékelték.

A felperes engedély nélkül volt távol a munkahelyétől, vagyis 2010. június 17., 18., 21., 22., 23-án nem jelent meg a b. központban, és nem kívánt együttműködni az M. Kft. vezetésével. Azt tervezte, hogy „munkahelyi balesetet csinál”, elmegy teljes táppénzre és „feketén dolgozik”, amit meg is tett azután.

Az Mt. 96. §-a szerint a rendkívüli felmondást megalapozza a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettség szándékos megszegése. A „nem bírtam munkára bírni” és a felmondólevélbeli elszámolási tartozás ebbe a kategóriába tartozik, és ezt a felmondó intézkedés is részletezi.

A felperes 2011. november 14-én megjelent az O.Ny. fiókjában hitelt felvenni, ahol azt nyilatkozta, hogy a munkáltatója az M. Ezzel részéről okirat hamisítás valósult meg.

A felperes munkafegyelme a felmondás előtt fél évvel erősen meglazult, nem lehetett neki parancsolni. Szerepet váltott, ő lett a főnök. Nem volt együttműködő az alperesi kisvállalkozás vezetésével, tudatosan készült a munkatársaival a saját buszos cége megalapítására. Cselekményével hosszú időn keresztül rombolta a munkafegyelmet, károkozásaival a kisvállalkozás csődjének előidézésén dolgozott. Mára a munkavállalók kétharmadát kis- és középvállalkozások foglalkoztatják, ezért igen nyomatékosan kell érvényesülnie a bizalmi elvnek.

A felperes munkavégzésének hiányosságait a 2011. szeptember 19-én kelt fellebbezés tartalmazza részletesen.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős közbenső ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 272. §-ának (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemben kell előadni a jogszabálysértés megjelölése mellett, hogy a fél a jogerős határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja, ezért a Kúria nem a korábbi beadványokra (fellebbezés) hivatkozást, hanem a jelen felülvizsgálati kérelemben konkrétan megjelölt indokokat vette figyelembe.

A felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. Ebből következően a jelen eljárásban csatolt M.T.A.NY.I. álláspontja nem volt értékelhető [Pp. 275. § (1) bekezdés].

Az eljáró bíróságok helytállóan fejtették ki, hogy a rendkívüli felmondás indoka a 2010. július 2-án, a munkahelyről való távolmaradás volt, így kizárólag ezen ok volt vizsgálat tárgyává tehető. A munkáltató intézkedése nem vitásan azon kitételt tartalmazza, miszerint „2010. július 2-án ismételten” nem jelent meg, ez azonban csak úgy értelmezhető, hogy az alperes – az általa sérelmezett felperesi korábbi eljárás mellett – az ezen a napon való távollétet tekintette már olyan súlyúnak, amely a jogviszony

megszüntetését teszi szükségessé.

2010. július 1-én a P.S.K.R.B.K.J.A. a felperes jobb lábszárának sérülését diagnosztizálta, dr. P.A. háziorvos pedig 2010. július 2-ától a munkavállalót keresőképtelen állományba vette. A felperes bizonyította, hogy erről a körülményről a munkáltatót haladéktalanul több ízben próbálta tájékoztatni, sikertelenül.

Mivel a munkáltató intézkedését a 2010. július 2-ai távolmaradásra alapozta - amely igazolt volt -, a rendkívüli felmondás indoka nem valós.

A munkáltató intézkedésének azon megállapítása, hogy „nem sikerült munkára bírni”, túl általános indok, abból semmilyen konkrét kötelezettségszegés nem volt megállapítható, így rendkívüli felmondást sem alapozhatott meg.

A rendkívüli felmondás az alperes elszámolási körben felmerülő igényét tartalmazza, de nem mint a munkaviszony megszüntetésére alapot adó körülményt, az ügyvezető e körben maga is a „tájékoztatom” kifejezést használta.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul állította, hogy „a felmondásban szereplő viszontkeresettel” a bíróságok érdemben nem foglalkoztak. A rendkívüli felmondásban foglalt elszámolás viszontkeresetnek nem tekinthető, az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig azonban a felperessel szemben az alperes viszontkeresetet terjeszthetett volna elő [Pp. 146. § (1) bekezdés]. Mivel ennek csak a másodfokú eljárás során tett eleget, a másodfokú bíróságnak azt nem volt módja érdemben vizsgálni. Viszontkereset előterjesztése is csak határozott kérelem formájában történhet, így azon alperesi hivatkozás, miszerint „jeleztük az elsőfokú bíróságon a viszontkeresetet” (felülvizsgálati kérelem 2. oldal 3. bekezdés), nem volt alkalmas jogszabálysértés megállapítására a viszontkereset elutasítása körében.

Annak a körülménynek, hogy a felperes az O. NY-nél a munkaviszony fennállását tekintve milyen nyilatkozatot tett, jelen jogvita eldöntésénél nincs jelentősége tekintettel arra, hogy a kereseti kérelem korlátai között kizárólag a rendkívüli felmondás jogszerűsége volt vizsgálható (Pp. 215. §).

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, a felülvizsgálati illeték viselésére pedig az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles.

Budapest, 2014. február 19.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Takács Andrea s.k. bíró

A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő

